

**En kommun för alla och
inte bara några få**

**Vänsterpartiet Stenungsund
Budgetförslag 2027**

Omvärldsanalys

De senaste årens samhällsutveckling präglas av flera samtidiga kriser – från pandemi och inflation till ett alltmer påtagligt klimatnödläge och ökande ekonomiska och sociala klyftor. Kommunerna befinner sig i första linjen när dessa förändringar slår igenom i människors vardag. Samtidigt som behoven i välfärden ökar, pressas många kommuner av stigande kostnader och otillräcklig statlig finansiering. Resultatet blir ofta att verksamheter inom skola, omsorg och fritid får bära en stor del av anpassningen, vilket riskerar att försvaga de delar av samhället som är mest avgörande för jämlikhet och sammanhållning. I detta läge blir också arbetsvillkoren inom välfärden en central fråga. Bristen på personal inom vård och omsorg är fortsatt allvarlig, och kan inte lösas genom kortsiktiga bemanningslösningar eller ökad arbetsbelastning för redan anställda. För att möta behoven krävs långsiktiga satsningar på bättre arbetsvillkor, tryggare anställningar och en grundläggande norm om rätt till heltid i välfärdssektorn.

Klimatförändringarna är inte längre en framtidsfråga utan en realitet som redan påverkar kommunernas ekonomi och planering. Extremväder, översvämningar och ökade krav på beredskap och infrastruktur innebär både nya risker och ökade kostnader. Samtidigt innebär omställningen en möjlighet för kommunerna att vara drivande i utvecklingen. Genom satsningar på kollektivtrafik, energieffektiva byggnader, hållbara skolor och äldreboenden samt stärkt arbete med återbruk och lokal produktion kan utsläppen minska samtidigt som nya jobb och innovation skapas. För Vänsterpartiet är det avgörande att klimatomställningen genomförs på ett rättvist sätt. Den får inte innebära att kostnader och bördor vältras över på dem som har minst resurser, utan måste utformas solidariskt och jämlikt – där både ansvar och möjligheter fördelas rättvist i hela samhället. I denna verklighet står Vänsterpartiet fast vid en tydlig inriktning: att värna och utveckla välfärden, stärka den demokratiska styrningen och bygga ett samhälle där människors behov sätts före marknadens intressen. Det är grunden för trygga, jämlika och långsiktigt hållbara kommuner.

Specifika satsningar

En säkrare digital struktur

Vi föreslår en större satsning för att påbörja arbetet med att bygga upp en säkrare och mer robust digital infrastruktur, med minskat beroende av utländska leverantörer och kritiska externa systemlösningar. I en tid där digitala system är helt avgörande för kommunens verksamheter – från skola och omsorg till administration och krisberedskap – blir frågan om kontroll, säkerhet

och självständighet allt viktigare. Syftet med satsningen är att steg för steg stärka kommunens digitala motståndskraft och skapa förutsättningar för att viktiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas även vid kriser, störningar eller förändrade omvärldsförhållanden. Det handlar inte om att bryta all samverkan, utan om att minska sårbarheter och öka handlingsutrymmet genom mer öppna, flexibla och långsiktigt hållbara lösningar.

Flera kommuner har redan påbörjat liknande arbete med att förenkla och stärka sina digitala strukturer. Bland annat har Alingsås arbetat med att utveckla en mer avskalad och robust digital miljö, där fokus ligger på driftsäkerhet och funktion även under påfrestande förhållanden. Dessa erfarenheter visar att det är möjligt att bygga system som både är moderna och mindre sårbara. Vår satsning är ett första steg i en sådan riktning. Genom att investera i en säkrare digital infrastruktur vill vi stärka kommunens beredskap, minska beroenden och säkerställa att viktiga samhällsfunktioner kan fungera – även när omvärlden inte gör det.

Kvinnojouren

Kvinnojouren får fortsatt ekonomiskt stöd från kommunen, men med ett lägre belopp än tidigare. För att säkerställa att verksamheten inte påverkas negativt av denna minskning föreslår vi ett riktat tillskott som kompenserar för den reducerade finansieringen. Kvinnojourens arbete är avgörande för att ge skydd, stöd och rådgivning till kvinnor och barn som utsätts för våld i nära relationer, och utgör en viktig del av kommunens samlade arbete mot våld. Genom att förstärka finansieringen vill vi värna verksamhetens stabilitet och säkerställa att stödet till våldsutsatta kan upprätthållas på en hög nivå.

Kulturskolan

Vi vill stärka Kulturskolan i Stenungsund genom en riktad satsning som både möjliggör sänkta avgifter och ett utökat kursutbud. Kulturskolan är en av kommunens viktigaste verksamheter för barns och ungas fria tid, där kreativitet, gemenskap och egen utveckling får ta plats oavsett bakgrund eller ekonomiska förutsättningar. I dag är avgifterna en tröskel som gör att inte alla har samma möjlighet att delta. Genom att tillföra resurser vill vi skapa utrymme för lägre avgifter, så att fler barn och unga kan ta del av kulturskolans verksamhet. Samtidigt vill vi ge Kulturskolan bättre förutsättningar att bredda sitt utbud – med fler ämnen, fler uttrycksformer och fler möjligheter att prova nytt, oavsett om det handlar om musik, teater, dans, bild eller andra kreativa uttryck. Kulturskolan i Stenungsund har en viktig roll i kommunens kultur- och föreningsliv och bidrar till både bildning och sammanhang. Genom denna satsning vill vi stärka

verksamheten långsiktigt, sänka trösklarna in och ge fler barn och unga möjlighet att hitta sin plats i kulturen.

Bokbussen

Vi vill åter stärka tillgången till litteratur och läsning i hela kommunen genom att på sikt återinföra bokbussen. När den tidigare verksamheten avvecklades upphörde den ordinarie bokbussverksamheten, men vissa riktade besök till förskolor har fortsatt. Det visar tydligt att behovet och efterfrågan fortfarande finns, särskilt bland barn och i områden där avståndet till bibliotek kan vara en tröskel. För att börja återuppbygga denna verksamhet föreslår vi en initial satsning som möjliggör planering och uppstart av ett återinförande. Även om den avsatta summan inte täcker hela kostnaden för en ny bokbuss, är det ett viktigt första steg för att återetablera en mobil biblioteksverksamhet i kommunen.

På sikt är vår ambition att bokbussen åter ska kunna rulla i full skala och nå både förskolor, skolor och bostadsområden. En sådan verksamhet stärker likvärdig tillgång till kultur och litteratur, väcker läslust hos barn och unga och bidrar till att minska geografiska skillnader i tillgången till bibliotekets resurser.

Grönytor

Vi föreslår även en förstärkning av skötseln och utvecklingen av kommunens grönytor. Parker, naturområden och gemensamma utemiljöer är en del av vardagen för alla invånare och spelar en viktig roll för både trivsel, hälsa och livskvalitet. När dessa miljöer hålls väl omhändertagna och inbjudande bidrar det till att hela kommunen upplevs som mer attraktiv och levande. Grönytorerna är också en del av kommunens gemensamma identitet – platser där människor möts, vistas och rör sig genom året. Genom att satsa mer på skötsel, underhåll och utveckling vill vi höja kvaliteten i dessa miljöer och skapa mer trygga, vackra och tillgängliga offentliga rum. En välskött utemiljö påverkar alla invånare, oavsett var i kommunen man bor, och bidrar till en stark känsla av stolthet över den egna platsen.

Finansiering

De satsningar som Vänsterpartiet föreslår i budgeten för 2027 ryms fullt ut inom det som kallas politikens ofördelade medel. Det betyder att vi inte lägger fram förslag om besparingar i befintliga verksamheter eller om höjda skatter, utan att vi i stället använder redan avsatta resurser som ännu inte har riktats till specifika ändamål. Genom att omfördela dessa medel vill vi öka tillgängligheten till kultur och kunskap och investera i trygga, levande och hållbara

offentliga miljöer. Samtidigt vill vi minska ojämlikheter mellan olika grupper och områden i kommunen och lägga grunden för långsiktiga satsningar som stärker livskvaliteten för alla invånare.

Vi vill återigen påpeka möjligheten att ta bort de ”extra” arvoden som tillkom i början av mandatperioden för ordföranden i utskotten under kommunstyrelsen då majoriteten valde att bortse från den redan i kommunfullmäktige beslutade arvodesregleringen. Att höja politikerarvoden samtidigt som andra verksamheter belastas med besparingskrav och nedskärningar finner Vänsterpartiet djupt oetiskt. Att ta bort arvoderingen på dessa två poster innebär en besparing på över 800 tkr.

Utredningsuppdrag

Stärkt arbete för att främja skolnärvaro och motverka avhopp

Vänsterpartiet föreslår att förvaltningen ges i uppdrag att utreda hur kommunen kan stärka arbetet med att främja elevers skolresultat och skolnärvaro samt förebygga risken för skolmisslyckande redan i tidiga åldrar. Utredningen ska belysa bakomliggande faktorer till skillnader i studieresultat mellan olika elevgrupper och särskilt uppmärksamma att pojkar i genomsnitt i större utsträckning än flickor når lägre studieresultat och i högre grad riskerar att inte fullfölja sin skolgång. Särskild vikt ska läggas vid hur pedagogiska arbetssätt, skolmiljö, förväntningar och tidiga stödinsatser påverkar utvecklingen för olika elevgrupper.

Uppdraget ska även omfatta en analys av kompetensbehov hos skolpersonal, inklusive behov av fortbildning kring tidiga tecken på skolsvårigheter, riskfaktorer för skolavhopp samt långsiktiga sociala och samhälleliga konsekvenser av bristande skolgång. Vidare ska förvaltningen undersöka hur samverkan med vårdnadshavare kan stärkas redan i förskola och tidiga skolår. Detta inkluderar att ta fram förslag på hur information och utbildningsinsatser riktade till föräldrar kan utformas för att öka förståelsen för skolans krav, betydelsen av närvaro och hur tidiga stödinsatser kan förebygga senare svårigheter.

Utredningen ska resultera i konkreta förslag på insatser på både kort och lång sikt, med målsättningen att stärka likvärdigheten i skolan och säkerställa att fler elever, oavsett bakgrund och kön, ges goda förutsättningar att fullfölja sin utbildning.

Driftbudgetramar 2027 Vänsterpartiet

tkr	Budget 2026	Budget 2027	Politikens prioriteringar	Budget 2027	Plan 2027	Plan 2028
Politisk verksamhet	-12 858	-13 148		-13 148		
varav revisionen	-1 286	-1 315		-1 315		
Politikens ofördelade	0	-3 000	3 000	0		
Kommunövergripande	-176 475	-191 729		-191 729		
Kommunledning Stab		-46 249		-46 249		
Räddningstjänst	-36 016	-37 277		-37 277		
Sektor utbildning	-793 094	-809 113		-810 463		
Övergripande utbildning	-36 723	-34 865		-34 865		
Förskola	-159 441	-158 726		-158 726		
Grundskola	-303 037	-310 426		-310 426		
Gymnasieverksamheten	-116 718	-118 385		-118 385		
Anpassad skola	-30 835	-33 703		-33 703		
Centrala barn -och elevhälsan	-59 502	-62 435		-62 435		
Kompetens och utveckling	-31 962	-33 022		-33 022		
Kultur/Fritid	-54 876	-57 551	-1 350	-58 901		
Sektor socialtjänst	-600 907	-617 541		-617 691		
Övergripande socialtjänst	-6 730	-6 467		-6 467		
Individ- och familjeomsorg	-136 362	-138 161	-150	-138 311		
Funktionshinder	-165 496	-169 137		-169 137		
Vård och omsorg	-292 319	-303 776		-303 776		
Sektor samhällsbyggnad	-81 185	-82 362		-82 362		
Samhällsbyggnad	-81 185	-82 362		-82 362		
Avfall (avgiftsfinansierad)	0	0		0		
VA-enheten (avgiftsfinansierad)	0	0		0		
Sektor stödfunktioner	-444 463	-417 549		-419 049		
Stödfunktioner	-117 524	-81 029	-1 500	-82 529		
Fastighet	-221 517	-228 106		-228 106		
Servicefunktionen	-105 422	-108 414		-108 414		
Kalkylerad kapitalkostnad	202 798	193 611		193 611	225 005	228 627
Avskrivningar	-144 631	-121 015		-121 015	-154 745	-152 624
Nettokostnad	-2 086 833	-2 145 372		-2 145 372	-2 215 027	-2 287 357
Skatter och finansiella kostnader						
Finansverksamheten	2 152 491	2 219 902		2 219 902	2 293 053	2 359 980
Årets resultat	65 658	74 530	0	74 530	78 026	72 623
	3,0%	3,3%		3,3%	3,3%	3,0%